

مرور نظام‌مند و فراتحلیل شیوع ناهنجاری‌های وضعیتی در دانش آموزان ایران

مجری: دکتر حامد عباسی

عضو هیئت علمی پژوهشگاه تربیت بدنی. ۱۳۹۵.

چکیده:

پژوهش حاضر به مرور نظام‌مند و فراتحلیل شیوع ناهنجاری‌های وضعیتی در دانش آموزان ایران پرداخت. بر همین اساس، مقالات چاپ‌شده در مجلات علمی - پژوهشی داخل و خارج از کشور مورد جستجو قرار گرفتند. کلیه مقادیر شیوع ناهنجاری‌های وضعیتی در دانش آموزان کشور طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۵ جمع‌آوری و به کمک نرم‌افزار آماری جامع فراتحلیل ویرایش دو محاسبه گردید. شاخص ناهمگونی مطالعات با استفاده از آزمون I^2 تعیین شد. پس از احراز ناهمگونی مطالعات، از مدل اثرات تصادفی برای تخمین نقطه درصد شیوع ناهنجاری استفاده شد. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری سر به جلو در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۱۶ درصد و برای پسران ۱۵,۲ درصد و دختران ۱۶,۹ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری کایفوز در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۱۴,۵ درصد و برای پسران ۱۵,۲ درصد و دختران ۲۲,۱ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری لوردوز در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۳۸,۲ درصد و برای پسران ۳۰,۶ درصد و دختران ۴۷,۶ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری اسکولیوز در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۲,۹ درصد و برای پسران ۴,۶ درصد و دختران ۴,۳ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری شانه نابرابر در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۴۳,۲ درصد و برای پسران ۱۹,۵ درصد و دختران ۲۴ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری زانوی ضربدری در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۸,۶ درصد و برای پسران ۶,۵ درصد و دختران ۱۱,۱ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری زانوی پرانتری در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۱۹,۶ درصد و برای پسران ۱۳,۹ درصد و دختران ۲۶,۷ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری کف پای صاف در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۱۶ درصد و برای پسران ۱۵,۱ درصد و دختران ۱۱,۷ درصد بود. نقطه تخمین شیوع ناهنجاری کف پای گود در دانش آموزان ایرانی به‌طور کل ۳,۵ درصد و برای پسران ۳,۳ درصد و دختران ۳,۶ درصد بود. از نتایج آماری ناهمگونی مطالعات پدیدار شد، دلایلی از جمله روش‌های مختلف ارزیابی ناهنجاری‌های وضعیتی، مهارت آزمونگران با توجه به استفاده از روش‌های غربالگری، محل جغرافیایی، زمان و رده سنی دقیق آزمودنی‌ها می‌تواند از جمله عوامل اثرگذار بر ناهمگونی مطالعات و همچنین نتایج نهایی باشد. با توجه به یافته‌های این پژوهش ضرورت انجام مطالعات همه‌گیرشناسی ناهنجاری‌های وضعیتی در بین دانش آموزان با روش‌شناسی واحد و همزمان با تعداد نمونه‌های تصادفی بالا در رده‌های سنی مختلف از هر دو جنس و سراسر کشور احساس می‌شود.

واژگان کلیدی: وضعیت بدنی، سر به جلو، شانه نابرابر، کایفوز، لوردوز، زانوی پرانتری، زانوی ضربدری، کف پای صاف، کف پای گود